

Dorota Górską
Biblioteka Papieskiej Akademii Teologicznej
Kraków

Katalogowanie książek w bibliotekach Federacji FIDES w oparciu u format USMARC

W poniższym artykule autorka przedstawiła zasady katalogowania książek zgodnie z dominującym na świecie formatem USMARC. Przygotowany format jest uproszczony i przystosowany dla potrzeb bibliotek zrzeszonych w Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES.

Na przestrzeni lat zmieniał się sposób katalogowania zbiorów książkowych. Od dłuższego czasu bibliotekarze dążyli do tego, aby sposób opracowywania zbiorów był jednolity dla użytkowników wszystkich bibliotek.

Pomysł katalogowania książek według jednego, specjalnego schematu narodził się w końcu lat pięćdziesiątych. Prace te prowadzono w Stanach Zjednoczonych, w Bibliotece Kongresu. Stworzono wówczas tzw. format MARC (MACHine Readable Cataloging). Głównym założeniem tego pomysłu była czytelność formatu dla ludzi posługujących się różnymi językami, a także wykorzystanie możliwości komputerowego gromadzenia i przesyłania informacji. Duże zainteresowanie pracami prowadzonymi przez Bibliotekę Kongresu sprawiło, że zaczęto zastanawiać się nad opracowaniem specjalnych norm, zapewniających światowe ujednolicenie zasad katalogowania. Wykaz polskich norm dotyczących opisu bibliograficznego dokumentów zebrała Małgorzata Stanuła w artykule zamieszczonym w „FIDES Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 1/1998¹. Normy te zapewniają jednolity opis umożliwiający wymianę danych na skalę ogólnopolską i międzynarodową.

---

¹ Stanuła M.: *Polskie normy opisu bibliograficznego dokumentów* „FIDES Biuletyn Bibliotek Kościelnych” 1998 nr 1 s. 92-109.

Idea opracowywania zbiorów według formatu MARC polega na tym, że niezależnie od kraju w jakim sporządzany jest opis, używanego sprzętu komputerowego i oprogramowania, można jednoznacznie określić najważniejsze cechy katalogowanego dokumentu (autora, tytuł, miejsce wydania, itp.).

Zasada formatu MARC przewiduje podzielenie całego opisu na pola. Pola umożliwiają powiązanie danych dotyczących jednej z cech opisu. W ramach jednego opisu pola mogą się powtarzać. Pola podzielono na podpola, do których wpisujemy konkretne dane dotyczące opracowywanej pozycji. W obrębie jednego pola, podpola mogą się powtarzać.

Informacje zawarte w polach są dodatkowo uzupełniane przez wskaźniki. Wskaźniki dostarczają zakodowanych informacji dotyczących zawartości pola i sposobu jej interpretacji (np. oznaczają liczbę znaków pomijanych przy szeregowaniu lub wskazują, czy wprowadzone elementy mogą być czynnikiem wyszukiwawczym).

Wszystkie elementy opisu bibliograficznego oznaczane są odpowiednimi etykietami. Etykiety są to nazwy nadane określonym częściom opisu. Aby stworzyć ujednolicony, światowy system, obowiązujący dla wszystkich użytkowników przyjęto zasadę cyfrowego lub literowego oznaczania etykiet pól, podpól, a także wskaźników. Etykiety pól są zawsze trzycyfrowe i odpowiadają strefom opisu bibliograficznego. Podpola odpowiadają elementom opisu w danej strefie, są najmniejszą częścią opisu. Są one oznaczone jednoznakowymi etykietami. Informacje zawarte w polach są dodatkowo określane przez dwa wskaźniki. Taki system wprowadzania danych umożliwia jednoznacznie i stałe powiązanie cyfrowo-literowych etykiet pól i podpól z elementami opisu bibliograficznego opisywanej pozycji. Np. pole o etykiecie 245 odnosi się zawsze do tytułu i strefy odpowiedzialności. Najważniejszymi cechami opisów sporządzanych zgodnie z formatem MARC są:

- zmienna długość (zarówno całego opisu, jak i jego elementów),
- podział na jednoznacznie identyfikowane pola,

- obecność wskaźników na początku pola,
- powtarzalność pól,
- podział pól na jednoznacznie identyfikowane podpola,
- powtarzalność podpól w obrębie jednego podpola.²

Od momentu rozpoczęcia prac nad formatem, dokonano już wielu jego zmian i udoskonaleń. Prace te trwają bezustannie, gdyż formaty muszą być zgodne ze zmieniającymi się przepisami katalogowania i wymaganiami nowoczesnych bibliotek. Format MARC ma wiele odmian. Można tu wymienić USMARC – format zalecany przez Bibliotekę Kongresu, formaty narodowe: CAN/MARC – kanadyjski format narodowy, UKMARC – brytyjski, AUSMARC – australijski, FINMARC – fiński, IBERMARC – hiszpański, INTERMARC – francuski, a także UNIMARC – międzynarodowy format opracowane na zlecenie IFLA. W Polsce, w wyniku prac prowadzonych w Bibliotece Narodowej powstał format MARC-BN³. Format ten jest używany przez wiele polskich bibliotek (np. przez biblioteki członkowskie FIDES). Duża popularność formatu wynika z możliwości korzystania z *Przewodnika Bibliograficznego*, dotychczas opracowywanego właśnie w tym formacie.

Nowoczesne oprogramowanie i rozwój sieci komputerowych ułatwia pracę osobom katalogującym zbiory i umożliwia wymianę danych między wszystkimi bibliotekami świata. Aby zapewnić jednolitość opisu zdecydowano się na przyjęcie sformalizowanego formatu opisu. Bogata bibliografia sporządzona przez Bibliotekę Kongresu udostępniana użytkownikom na całym świecie, a także daleko posunięte prace związane z przystosowaniem formatu USMARC, skłoniły wiele bibliotek do uznania tego formatu za obowiązujący. Ujednoliconemu formatowi postanowiono nadać nazwę MARC 21, nawiązującą do dwudziestego pierwszego wieku. Nie jest to jednak nowy format, a tylko nowa nazwa.

---

² Paluszkiwicz A. *Trudne decyzje i ich efekty*. [w:] „Materiały na Międzynarodową Konferencję nt.: Współpraca bibliotek naukowych w zakresie automatyzacji”. Kraków, 16-19.11.1998.

³ Wszystkie odmiany formatu USMARC spełniają warunki normy ISO 2709.

Również Polska, wychodząc naprzeciw światowym dążeniom do wymiany zasobów bibliotecznych i współpracy przy katalogowaniu podjęła decyzję o sporządzaniu opisów w formacie USMARC. Od roku 1993 jest on przyjęty za polski standard narodowy. W tym formacie dostarczany jest ostatnio *Przewodnik bibliograficzny*.

W 1995 roku powstała Federacja Bibliotek Kościelnych FIDES. Jednym z głównych zadań Federacji jest popieranie współpracy i rozwoju zrzeszonych bibliotek. Dla potrzeb automatyzacji bibliotek zrzeszonych w Federacji zalecono stosowanie komputerowego programu bibliotecznego MAK (Mały Automatyczny Katalog). Program MAK stosuje się do katalogowania wydawnictw ciągłych i zwartych. Do tej pory wprowadzanie danych odbywa się w oparciu o format MARC-BN.

Dostrzegając potrzebę dostosowania zasad katalogowania książek w bibliotekach teologicznych do przyjętych w kraju norm ustalono, że przy wprowadzaniu danych będzie używało się formatu uznanego za standard narodowy. Biblioteki zrzeszone w Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES planują stopniowe przechodzenie na dominujący w Polsce i na świecie sposób katalogowania.

Poniżej autorka przedstawiła propozycje przystosowania formatu USMARC dla potrzeb bibliotek FIDES. Format ten został uproszczony. Biblioteki Federacji, przy zmienionym formacie będą nadal mogły używać do katalogowania programu MAK. W proponowanym opisie pominięto wskaźniki, gdyż program MAK nie ma funkcji wykorzystującej informacje zawarte we wskaźnikach.

Aby ujednolicić wspólne katalogowanie pomiędzy bibliotekami i wymianę zasobów bibliotecznych konieczne jest zastosowanie jednakowych zasad sporządzania opisu bibliograficznego przez wszystkie biblioteki i przyjęcie jednakowego formatu.

Wymianę opisów między bibliotekami zrzeszonymi w FIDES umożliwi jednakowa dla wszystkich maska zerowa.

Zastosowanie formatu USMARC nie powinno nastroczać zbyt wielu niedogodności. Aby ułatwić katalogowanie, wprowadzanie danych będzie odbywało się w specjalnie przygotowanej, podobnej do używanej poprzednio masce. Nazwy pól i podpól odpowiadające takim samym strefom opisu bibliograficznego w formacie USMARC nie będą różniły się od nazw używanych przy stosowaniu formatu MARC-BN. Program MAK będzie również wzbogacony o objaśnienia, pomagające bibliotekarzom poprawnie wypełniać kolejne podpola.

Zlikwidowano też konieczność wpisywania obowiązkowych nawiasów, znaków przestankowych i kropek⁴. Będą one widoczne w maskach przypominających wygląd karty katalogowe⁵.

Aby ujednolicić opis dla wszystkich bibliotek autorka proponuje utworzenie dodatkowej, wspólnej dla wszystkich Bazy Hasel Wzorcowych. Baza ta byłaby wzorowana na stworzonej w konsorcjum bibliotek VTLS Kartotece Hasel Wzorcowych.

Baza Hasel Wzorcowych zawierałaby najważniejsze elementy opisu, które służą do przeszukiwania bazy. Są to hasła osobowe, nazwy ciał zbiorowych, nazwy imprez, tytuły ujednolicone, serie wyszukiwawcze. W Bazie Hasel Wzorcowych powinny znaleźć się także terminy odrzucone, terminy kojarzone i terminy odsyłaczowe typu zobacz też. Baza taka musiałaby być systematycznie sprawdzana przez przeszkolonych pracowników i rozsyłana do wszystkich bibliotek zrzeszonych w Federacji. Jednakowe zasady doboru hasel i regularna kontrola Bazy Wzorcowej zapewniłyby efektywne przeszukiwanie baz i wymianę danych między katalogującymi. Opisy tworzone przez poszczególne biblioteki Federacji FIDES powinny być ściśle związane z bazą zawierającą hasła wzorcowe. Program MAK umożliwi równoległe otwarcie kilku baz, co jest bardzo pomocne

---

⁴ Ujednolicone znaki umowne, obowiązujące przy katalogowaniu książek, przedstawiła autorka w dołączonym na końcu aneksie.

⁵ Znaki interpunkcyjne zostały zakodowane w znakach umownych tworzonych dla wybranych masek.

przy katalogowaniu. Pozwala bowiem kopiować potrzebne hasła osobom sporządzającym opis. Główne elementy opisu powinny być kopiowane z bazy wzorcowej, co pozwoli uniknąć błędów oraz ujednolici opisy

Przedstawiony sposób katalogowania zapewniłby jednolite opisy dla wszystkich bibliotek Federacji, a wymiana już skatalogowanych opisów pozwoliłaby na przyspieszenie opracowywania zbiorów. Podjęcie szybkiej decyzji o zmianie formatu na obowiązujący w Polsce już od ośmiu lat format USMARC, pozwoli bibliotekarzom Federacji na kopiowanie dostępnych przez Internet światowych zasobów bibliotecznych.

Format USMARC rekordu bibliograficznego książki – wersja
robocza, przeznaczona dla bibliotekarzy zrzeszonych w Federacji
Bibliotek Kościelnych FIDES⁶

001⁷	POLE: NUMER KONTROLNY (niepowtarzalne) Pole to przewiduje wpisanie numeru kontrolnego, nadanego każdej z bibliotek tworzących opis, a także daty wprowadzenia opisu do bazy. Pole to identyfikuje jednoznacznie rekord przeznaczony do wymiany. przykład: 001 a PAT00238900
020:	POLE: ISBN (powtarzalne) Pole to przewiduje wpisanie międzynarodowego znormalizowanego numeru książki

⁶ Propozycję uproszczonego formatu przygotowano w oparciu o *Format USMCRC rekordu bibliograficznego dla książki* w opracowaniu Marii Lenartowicz i Anny Paluszkiewicz, Warszawa 1997.

⁷ Dla większej przejrzystości opisu etykiety pól i podpól wpisano wytłuszczonej czcionką.

	<p><i>podpole a:</i> (niepowtarzalne)wpisujemy sam numer dla książek posiadających takowy (Polska po roku 1979) z pominięciem liter. Najczęściej znajduje się on na stronie redakcyjnej książki. Format USMARC nie przewiduje podawania poziomych kresek lub spacji pomiędzy poszczególnymi cyframi. Numer w takiej formie wpisujemy do pola 920. Podpole to przewiduje też podanie w nawiasach okrągłych uzupełnienia dodanego przez wydawcę,</p> <p><i>podpole z:</i> (powtarzalne)wpisujemy numer błędny</p> <p>przykłady: 020 a 8305044619 020 a 8305044622 (całość) dla dodatkowego numeru ISBN całości wydawnictwa wielotomowego 020 a8305044619 z830504461 dla błędnie wydrukowanego numeru 830504461</p>
040	<p>POLE: INSTYTUCJA SPORZĄDZAJĄCA OPIS (niepowtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie umownego symbolu, charakteryzującego jednoznacznie bibliotekę i osobę biorącą udział w tworzeniu opisu</p> <p><i>podpole a:</i> (niepowtarzalne)wpisujemy siglum biblioteki i inicjały osoby sporządzającej opis,</p> <p><i>podpole c:</i> (niepowtarzalne)wpisujemy siglum biblioteki i osoby sporządzającej rekord,</p> <p><i>podpole d:</i> (powtarzalne)wpisujemy siglum biblioteki i inicjały osoby, która poprawiła rekord.</p> <p>przykład: 040 a PAT/DG c PAT/MJ</p>
041	<p>POLE: JĘZYK DOKUMENU (niepowtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie informacji o języku w jakim napisana jest dana książka, języku oryginału i języku</p>

	<p>streszczenia zawartości dzieła.</p> <p><i>podpole a: język tekstu</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy kody języków w kolejności ich dominacji w tekście (lista kodów języków znajduje się na stronie WWW pod adresem: http://www.lib.uni.lodz.pl/library/usmarc.html).</p> <p>Jeżeli tekst jest w więcej niż sześciu językach piszemy „mul”,</p> <p><i>podpole b: język streszczenia</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy kody języków w kolejności alfabetycznej</p> <p>Jeżeli tekst jest w więcej niż sześciu językach piszemy „mul”,</p> <p><i>podpole h: język oryginału</i> – (powtarzalne) wpisujemy kody języka oryginału lub/i przekładów pośrednich.</p> <p>przykłady:</p> <p>041 a itaeng b eng dla tekstu napisanego w oryginale po angielsku. Książka jest dokumentem wielojęzycznym, przy czym dominuje język włoski</p> <p>041 a ger h fre dla tekstu będącego przekładem z języka francuskiego na niemiecki</p>
100	<p>POLE: HASŁO OSOBOWE (niepowtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie nazwy osoby odpowiedzialnej za treść książki. Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Hasel Wzorcowych.</p> <p>Do pola 100 wpisujemy nazwę:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jedyne go autora książki, – nazwę autora uznanego za głównego twórcę na podstawie wyróżnienia zamieszczonego w książce, – nazwę autora wymienionego na pierwszym miejscu, jeżeli żaden nie został uznany za głównego i liczba autorów nie przekracza trzech, – nazwę osoby opracowującej słownik, – nazwę osoby opracowującej bibliografię,

	<ul style="list-style-type: none"> – nazwę osoby opracowującej wypisy lub wybór, – nazwę osoby opracowującej zbiór przepisów prawnych i administracyjnych, – nazwę autora kontynuacji, suplementu, indeksu, – nazwę autora libretta lub korespondencji, – nazwę wykładowcy lub osoby udzielającej wywiadu, – nazwę twórcy albumu. <p>Nazwy pozostałych osób odpowiedzialnych za treść książki wpisuje się do pola 700 (hasło dodatkowe).</p> <p><i>podpole a: nazwa osobowa</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy imię, imię i nazwisko lub inne określenie przyjęte jako nazwa własna,</p> <p><i>podpole b: numeracja</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy numery rzymskie występujące po imieniu np. dla papieży, królów,</p> <p><i>podpole d: daty życia</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy daty życia autora (datę jego urodzenia i śmierci), dla osób żyjących datę urodzenia z łącznikiem. Gdy nie znamy dokładnych dat dodajemy znak zapytania lub określenie ca, przed, po,</p> <p><i>podpole c: dopowiedzenie</i> – (powtarzalne) określenie godności władców, godności kościelnych, tytułów rodowych, stopni naukowych i inne określenia występujące w źródłach przy nazwie danej osoby.</p> <p>przykłady:</p> <p>100 a Jan Paweł b II c papież d 1920-</p> <p>100 a Zieliński, Tadeusz d 1859-1944</p> <p>100 a Bednarczyk, Jan d 1947-</p>
110	<p>POLE: HASŁO NAZWA CIAŁA ZBIOROWEGO (niepowtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie nazwy ciała zbiorowego, odpowiedzialnego za treść książki. Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Hasel Wzorcowych.</p> <p>Przez ciało zbiorowe rozumiemy grupę osób lub</p>

organizację występującą pod własną, jednoznacznie identyfikowaną nazwą. Pod nazwą ciała zbiorowego rozumiemy również nazwy okolicznościowe i imprezy (zjazdy, konferencje, targi, wystawy).

Do pola **110** wpisujemy:

- nazwę jedyne go ciała zbiorowego,
- nazwę ciała zbiorowego uznanego za głównego twórcę na podstawie wyróżnienia zamieszczonego w książce,
- nazwę ciała zbiorowego wymienionego na pierwszym miejscu, jeżeli żadne nie zostało uznane za głównego i ciał zbiorowych nie przekracza trzech.

podpole a: nazwa ciała zbiorowego lub nazwa geograficzna – (niepowtarzalne) wpisujemy nazwę jednoznacznie identyfikującą dane ciało zbiorowe. W podpolu wpisujemy także nazwę siedziby ciała zbiorowego i daty działalności,

podpole b: jednostka podrzędna – (powtarzalne) wpisujemy nazwę ciała zbiorowego podrzędnego, gdy w podpolu *a* wpisano nazwę ciała zbiorowego nadrzędnego. W podpolu wpisujemy także nazwę ciała zbiorowego, gdy w podpolu *a* wpisano nazwę geograficzną,

podpole n: numer imprezy – (powtarzalne) numer imprezy wpisujemy cyframi arabskimi,

podpole d: data imprezy – (powtarzalne) wpisujemy rok w którym odbyła się impreza,

podpole c: miejsce imprezy – (niepowtarzalne) wpisujemy nazwę miejscowości, w której odbyła się opisywana impreza.

przykłady:

110 a Papieska Akademia Teologiczna (Kraków)

110 a Biblioteka Narodowa **b** Instytut Bibliograficzny.

110 a Kraków (Polska) **b** Urząd Miasta

110 a Polskie Koleje Państwowe **b** Południowa Dyrekcja Okręgowa (Kraków)

	110 a Kraków (Polska) b Urząd Miasta b Wydział Strategii i Rozwoju
111	<p>POLE: HASŁO NAZWA IMPREZY (niepowtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie nazwy własnej imprezy, jednoznacznie ją identyfikującą. Nazwa imprezy musi występować w tytule lub go poprzedzać. Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Hasel Wzorcowych.</p> <p><i>podpole a:</i> nazwa imprezy – (niepowtarzalne) wpisujemy nazwę instytucji, która zorganizowała opisywaną w książce imprezę,</p> <p><i>podpole n:</i> numer imprezy – (powtarzalne) wpisujemy numer kolejny imprezy. Numer podajemy cyframi arabskimi.</p> <p><i>podpole d:</i> data imprezy – (niepowtarzalne) wpisujemy pełny rok w którym dana impreza się odbyła (4 cyfry). Można w tym podpolu umieścić także datę dzienną.</p> <p><i>podpole c:</i> miejsce imprezy – (niepowtarzalne) wpisujemy miejsce, w którym odbyła się dana impreza,</p> <p><i>podpole e:</i> nazwa jednostki podrzędnej – (powtarzalne) wpisujemy nazwę tej części imprezy, która jest odpowiedzialna za opisywaną w książce imprezę.</p> <p>przykłady:</p> <p>111 a Kongres Biblijny n 10 d 1972 c Kraków</p> <p>111 a Kongres Kultury Chrześcijańskiej Sacrum i kultura d 2000 ; c Lublin</p> <p>111 a Kongres Związku Misyjnego Duchowieństwa n 2 d 1938 c Poznań</p>
130	<p>POLE: HASŁO TYTUŁ UJEDNOLICONY (niepowtarzalne)</p> <p>Pole to wypełniamy przy katalogowaniu Biblii, ksiąg świętych różnych wyznań oraz anonimów klasycznych. Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Hasel Wzorcowych.</p>

	<p>Pole 130 nie może występować łącznie z polami 100, 110, 111.</p> <p><i>podpole a: tytuł ujednolicony</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy tytuł ujednolicony np. Biblia,</p> <p><i>podpole n: numer części</i> – (powtarzalne) wpisujemy cyframi arabskimi numer części katalogowanego dzieła,</p> <p><i>podpole p: nazwa części</i> – (powtarzalne) wpisujemy, gdy opisywana pozycja zawiera tylko część dzieła,</p> <p><i>podpole k: sformalizowane określenie</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy jaka część (forma)oryginalnego dzieła znajduje się w katalogowanej pozycji (fragment, adaptacja),</p> <p><i>podpole l: język tekstu</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy skrót polskiej nazwy języka opisywanej pozycji,</p> <p><i>podpole s: wersja</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy oznaczenie wydania lub określenie wersji stanowiących podstawę opisywanego dzieła.</p> <p>przykłady:</p> <p>130 a Biblia l fr.</p> <p>130 a Koran l pol.</p> <p>130 a Chanson de Roland l pol. s wersja fr.</p> <p>130 a Biblia l pol. s Biblia Wujka</p> <p>130 a Biblia p NT l pol. k przeróbka</p>
240	<p>POLE: TYTUŁ UJEDNOLICONY (niepowtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie ujednoliconego tytułu dla dzieł występujących pod różnymi tytułami np. różne tytuły dla oryginału i przekładu. Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Haseł Wzorcowych.</p> <p><i>podpole a: tytuł ujednolicony</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy tytuł ujednolicony,</p> <p><i>podpole n: numer części</i> – (powtarzalne) wpisujemy numer części cyframi arabskimi,</p> <p><i>podpole p: nazwa części</i> – (powtarzalne) wpisujemy, gdy opisywana pozycja zawiera tylko część dzieła,</p> <p><i>podpole k: sformalizowane określenie</i> - (niepowtarzalne)</p>

	<p>wpisujemy jaka część (forma)oryginalnego dzieła znajduje się w opisywanej pozycji (fragment, adaptacja), <i>podpole l: język tekstu</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy skrót polskiej nazwy języka opisywanej pozycji, <i>podpole s: wersja</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy oznaczenie wydania lub określenie wersji stanowiących podstawą opisywanego dzieła.</p> <p>przykłady:</p> <p>240 a Othello <i>l</i> (pol.) dla książki zatytułowanej: <i>Otello, Maur wenecki</i> autorstwa William’a Shakespeare’a</p> <p>240 a Across the river and into the trees <i>l</i> (pol.) dla książki o polskim tytule: <i>Za rzekę w cień drzew</i> Ernesta Hemingway’a</p>
243	<p>POLE: UJEDNOLICONY TYTUŁ ZBIORCZY (niepowtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje zgrupowanie zbiorów prac autora o obfitej twórczości.</p> <p><i>podpole a: ujednolicony tytuł zbiorczy</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dzieła wszystkie (pełne wydanie dzieł), – dzieła wybrane (wybór dzieł w różnych formach piśmienniczych), – korespondencja (zbiór listów, których nadawcą jest osoba występująca w haśle osobowym), – listy, – eseje, – powieści, – utwory dramatyczne, – poezje, – pisma prozą, – nowele i opowiadania, – przemówienia.

	<p><i>podpole n: numer części</i> – (powtarzalne) wpisujemy cyframi arabskimi,</p> <p><i>podpole p: nazwa części</i> – (powtarzalne) wpisujemy, gdy opisywana pozycja zawiera tylko część dzieła,</p> <p><i>podpole l: język tekstu</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy skrót polskiej nazwy języka opisywanej pozycji,</p> <p><i>podpole s: wersja</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy oznaczenie wydania lub określenie wersji stanowiących podstawę opisywanego dzieła,</p> <p><i>podpole k: sformalizowane określenie</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wybór dla książki nie zawierającej wszystkich dzieł o jednej formie piśmienniczej lub gatunku literackim, – fragmenty dla książek nie zawierających pełnych tekstów dzieł. <p>przykład: 243 a Poezje dla tomiku wierszy Cypriana Norwida zatytułowanego <i>Wiersze wybrane, Vademecum</i></p>
245	<p>STREFA TYTUŁU I OZNACZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI (niepowtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie tytułu, dodatku do tytułu oraz oznaczenia odpowiedzialności katalogowanej książki. Dla tego pola źródłem danych jest strona tytułowa. Jeżeli dane przejmujemy z innego miejsca, ujmujemy je w nawiasy kwadratowe.</p> <p>* Dla książki jednotomowej obowiązujące podpole to: <i>podpole a: tytuł</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy tytuł opisywanej pozycji, najczęściej wyróżniony inną, większą czcionką. Gdy na stronie tytułowej podanych jest kilka tytułów, podajemy wyróżniony lub pierwszy z nich. Jeżeli tytuł występuje w formie już nie występującej, to uwspółcześnioną wersję podajemy w polu 246.</p>

	<p>Jeżeli tytuł jest bardzo długi można go skrócić, ale tak, aby nie zmienić jego sensu. Opuszczenia oznacza się wielokropkiem ujętym w nawiasy kwadratowe.</p> <p><i>podpole b: ciąg dalszy tytułu</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy podtytuł lub inne wyrażenie uzupełniające tytuł (może to być także tytuł w innym języku tzw. tytuł równoległy). Najczęściej taki dodatek wyróżniony jest inną czcionką niż tytuł główny. Gdy na stronie tytułowej podanych jest kilka podtytułów (lub dodatków), podajemy wyróżniony lub pierwszy z nich,</p> <p><i>podpole c: pozostałe elementy strefy tytułu i oznaczenia odpowiedzialności</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy oznaczenia odpowiedzialności. Są to nazwy lub wyrażenia określające osoby lub ciała zbiorowe odpowiedzialne za zawartość katalogowanej pozycji. Nazwy osób i ciał zbiorowych o zróżnicowanych funkcjach, podaje się w odrębnych oznaczeniach odpowiedzialności. Do pola tego wpisujemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nazwy autorów, jeżeli nie jest ich więcej niż trzech. Przy większej liczbie osób spełniających tę samą rolę przy opracowaniu książek, wpisujemy tylko nazwę pierwszej, dodając skrót „[et al.]”, – nazwy redaktorów naukowych jeżeli nie jest ich więcej niż trzech. Przy większej liczbie osób spełniających tę samą rolę przy opracowaniu książek, wpisujemy tylko nazwę pierwszej, dodając skrót „[et al.]”, – nazwę ciała zbiorowego. Przy większej liczbie ciał zbiorowych spełniających tę samą rolę przy opracowaniu książek, wpisujemy tylko nazwę pierwszego, dodając skrót „[et al.]”, – inne rodzaje współpracy uznane za ważne dla katalogowanej pozycji. <p>Jeżeli książka jest tłumaczeniem podajemy autora tłumaczenia tylko przekładu z języka polskiego lub na język polski.</p>
--	---

- * Dla prac współwydanych obowiązujące podpole to:
podpole a: tytuł – (niepowtarzalne) wpisujemy tytuł. Dla prac wydanych pod wspólnym tytułem wpisujemy ten właśnie tytuł. Dla większej ilości prac wpisujemy tytuł pierwszej pracy. Tytuły pozostałych prac podaje się w polu **505** i sporządza hasła dodatkowe (pola **700-740**),
podpole b: ciąg dalszy tytułu – (niepowtarzalne) wpisujemy:
- pierwszy dodatek do tytułu,
  - tytuły następnych prac wraz z odpowiadającymi tym tytułom dodatkami, jeżeli po żadnym tytule ani dodatku do tytułu nie występuje oznaczenie odpowiedzialności.
- podpole c: pozostałe elementy tytułu i oznaczenia odpowiedzialności* – (niepowtarzalne) wpisujemy:
- pierwsze i następne oznaczenie odpowiedzialności dotyczące tytułów jednego autora,
  - tytuły następnych prac innych autorów wraz z odpowiadającymi tym tytułom dodatkami.
- * Dla jednego tomu książki wielotomowej obowiązujące podpole to:
- podpole a: tytuł* – (niepowtarzalne) wpisujemy tytuł tomu książki wielotomowej,
- podpole b: dodatek do tytułu* – (niepowtarzalne) wpisujemy dodatek do tytułu właściwy dla danego tytułu,
- Jeżeli katalogowany tom nie ma własnego tytułu lub ma tytuł zależny od całości książki wielotomowej, podajemy najpierw tytuł, podtytuł, a następnie niżej opisane pola:
- podpole n: numer części* – (powtarzalne) wpisujemy numer opisywanego tomu książki. Numer ten wpisujemy cyframi arabskimi, a towarzyszące numerowi określenia skracamy (tom – T., część – Cz., wolumen – Wol.)

podpole p: nazwa części – (powtarzalne) wpisujemy tytuł katalogowanego tomu,
podpole c: pozostałe elementy tytułu i oznaczenia odpowiedzialności – (niepowtarzalne) wpisujemy oznaczenia odpowiedzialności katalogowanego tomu. nazwę osób lub ciał zbiorowych odpowiedzialnych za treść katalogowanych pozycji. Tytuł i oznaczenie odpowiedzialności całości książki umieszczamy w polu **440** (postać do wyszukiwania) lub **490** (postać nie do wyszukiwania). Dodatkowo sporządzamy hasła dodatkowe (pola **800-830**)

* Książka wielotomowa może być katalogowana tylko wtedy, gdy mamy jej wszystkie tomy. Dla książki wielotomowej obowiązujące podpole to:

podpole a: tytuł – (niepowtarzalne) wpisujemy tytuł wspólny dla wszystkich tomów książki wielotomowej. Można wpisać również tytuł równoległy i dodatki do tytułu,

podpole b: dodatek do tytułu – (niepowtarzalne) wpisujemy tytuł równoległy i dodatki do tytułu,

podpole c: pozostałe elementy tytułu i oznaczenia odpowiedzialności – (niepowtarzalne) wpisujemy oznaczenia odpowiedzialności katalogowanej książki wielotomowej,

podpole n: numer części – (powtarzalne) wpisujemy numer pierwszego i ostatniego tomu książki wielotomowej. Numer ten wpisujemy cyframi arabskimi.

przykłady:

245 a Poszukiwanie pewności i jego postmodernis-tyczna dyskwalifikacja **c** pod red. Jana Sucha.

700 a Such, Jan. **e** Red.

245 a Jak słowa łączą się ze światem **b** studium krytyczne neopragmatyzmu **c** Jerzy Kmita.

245 a Dzieje teatru w Krakowie w latach 1865-1893 **n** Cz. 1 **p** Przedsiębiorstwa teatralne **c** Jan Michalik.

	<p>245 a Otello, Maur wenecki c William Shakespeare ; przeł. Stanisław Barańczak</p> <p>245 a Z dziejów katolicyzmu splecznego n 1 c Ryszard Bender, Stanisław Gajewski, Zbigniew Skrobicki ; Katolicki Uniwersytet Lubelski. Katedra Katolickiej Nauki Społecznej Wydziału Nauk Społecznych. I Katedra Historii Nowożytnej Wydziału Nauk Humanistycznych</p>
246	<p>POLE: WARIANT TYTUŁU (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie odmiany tytułu właściwego. Wypełniamy tylko wtedy, gdy wariant tytułu różni się od tytułu podanego w podpolu 245a lub jest potrzebny do identyfikacji książki. Do pola tego wpisujemy tytuł oryginalny tłumaczonej książki.</p> <p><i>podpole a: tytuł</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy tytuł odmienny od podanego w polu 245,</p> <p><i>podpole b: ciąg dalszy tytułu</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy dodatek do tytułu.</p> <p>przykłady:</p> <p>246 i Tyt. równol. na s. przytyt. a Continuing education of librarians and information specialists</p> <p>246 i Tyt. oryg.: a Assise. Sur le pas de S. Francois</p> <p>246 a Dokumenty Katynia dla książki Decyzja: dokumenty Katynia</p>
250	<p>POLE: STREFA WYDANIA (niepowtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie informacji dotyczących danego wydania. Podstawowym źródłem danych jest strona tytułowa. Jeżeli dane przejmujemy z innego miejsca, ujmujemy je w nawiasy kwadratowe.</p> <p>Nie wypełnia się pola dla wydania pierwszego, kolejne wydania oznaczamy cyframi arabskimi.</p> <p><i>podpole a: oznaczenie wydania</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy skrót Wyd., numer wydania i towarzyszące mu określenia,</p>

	<p><i>podpole b: ciąg dalszy strefy wydania (niepowtarzalne)</i> – wpisujemy oznaczenie odpowiedzialności, dotyczące opracowywanej książki (jeżeli dane te odnoszą się wyraźnie do opisywanego wydania).</p> <p>przykłady: 250 a Wyd. 2 popr. 250 a [Wyd. 3] b il. Szymon Kobyliński.</p>
260	<p>POLE: ADRES WYDAWNICZY (niepowtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie informacji dotyczących adresu wydawniczego danego dzieła. Podstawowym źródłem danych jest strona tytułowa. Jeżeli dane przejmujemy z innego miejsca, ujmujemy je w nawiasy kwadratowe.</p> <p><i>podpole a: miejsce wydania (powtarzalne)</i> – wpisujemy nazwę miasta będącego siedzibą wydawcy. Jeśli występuje więcej niż jedno miejsce wydania, podpole należy powtórzyć.</p> <p>W razie braku nazwy miejscowości, wpisujemy skrót [S.l.] (Sine loco),</p> <p><i>podpole b: nazwa wydawcy (powtarzalne)</i> - wpisujemy nazwę lub wyrażenie identyfikujące ciało zbiorowe lub osobę odpowiedzialną za proces wydawniczo-produkcyjny książki. Jeżeli w książce nie podano nazwy wydawcy wpisuje się nazwę dystrybutora książki. Jeśli występuje więcej niż jeden wydawca należy wybrać nazwę wyróżnioną lub pierwszą z występujących. W razie braku nazwy wydawcy wpisujemy skrót „s.n.” (sine nomine),</p> <p><i>podpole c: data wydania (powtarzalne)</i> - wpisujemy rok zakończenia procesu wydawniczo-produkcyjnego opisywanego wydania książki lub dodruku w jego obrębie. Rok podawany jest zawsze w cyfrach arabskich wg kalendarza gregoriańskiego. Jeżeli w opisywanej książce brak daty wydania, należy zastosować jedno</p>

	<p>z następujących rozwiązań przestrzegając tejsze kolejności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wpisać przejąc z książki rok dystrybucji: [dystr.], – wpisać rok copyright'u [cop.], – wpisać w nawiasach kwadratowych rok wydania ustalony na podstawie tekstu książki lub źródeł spoza niej np. na podstawie bibliografii, katalogu wydawniczego, – wpisać w nawiasach kwadratowych rok przybliżony poprzedzony odpowiednim wyjaśnieniem (ok., przed, po - np. [ok. 1950]) – wpisać rok przypuszczalny uzup. znakiem zapytania (np. [192-?]), <p><i>podpole e: miejsce druku</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy nazwę miejscowości, w której wydrukowano opisywaną książkę,</p> <p><i>podpole f: nazwa drukarni</i> (niepowtarzalne) - wpisujemy nazwę drukarni, w której wydrukowano opisywaną książkę,</p> <p><i>podpole g: data druku</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy datę zakończenia druku opisywanej książki.</p> <p>przykłady:</p> <p>260 a Kraków b Wydaw. WAM Księża Jezuici c 1992</p> <p>260 a Wrocław [etc.] b Zakł. Nar. im. Ossolińskich c cop. 1997</p> <p>260 a Kraków b [s.n.] c 1999 e Kraków f Druk. Wydaw. im. W. L. Anczyca</p> <p>260 a Poznań b Wydaw. Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza c 1995</p>
300	<p>POLE: OPIS FIZYCZNY (niepowtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie o cechach fizycznych opisywanej książki. Dane do tego pola należy czerpać z całej książki.</p>

podpole a: forma i objętość (niepowtarzalne) – wpisujemy liczbę stron, kart lub łamów, podając odpowiedni skrót (s.=strony, k.=karty lub łamy) Należy zachowywać arabskie i rzymskie cyfry, jak również liczbowanie za pomocą liter. Jeśli występują dwa lub trzy ciągi stron, kart lub łamów należy podawać numery ostatnich numerowanych stron każdego ciągu oddzielając je przecinkami, zachowując kolejność występującą w książce. Jeżeli w opisywanej pozycji występują nienumerowane stromy, należy je policzyć i ilość wpisać w nawiasach kwadratowych. Do omawianego podpoła wpisujemy również, po przecinku, dołączone do tekstu na nienumerowanych stronach (kartach) materiały ilustracyjne,

podpole b: ilustracje (niepowtarzalne) – wpisujemy informację, że książka ma ilustracje występujące na numerowanych stronach (kartach), zajętych głównie przez tekst, lub/i opis ilustracji. Należy podawać rodzaj ilustracji. Jeżeli książka zawiera głównie ilustracje, należy to zaznaczyć pisząc odpowiednią formułę: „głównie il.” lub „głównie mapy”.

Skróty ilustracji: (należy podawać w porządku alfabetycznym)

- il. – wszystkich innych ilustracji.
- faks. – faksymilie
- fot. – fotografia
- mapa
- nuty
- pl. -- plan
- portr. – portret
- rys. – rysunek
- wykr. – wykres

podpole c: format (niepowtarzalne) – wpisujemy oznaczenie wysokości książki. Wymiary podjemy w centymetrach, zaokrąglając w górę do pełnej liczby. Jeżeli rozmiary książki są nietypowe, należy podać po znaku „x” także jej szerokość.

	<p><i>podpole e: dodatki</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy nazwę, ewentualnie także opis fizyczny dokumentu wydanego zwykle w tym samym czasie, co opisywana książka, i przeznaczonego do użytkowania łącznie z nią. (np. okładka z ilustracjami, lub mapami osobno oprawiona, płyta lub kasetą). Dla tego podpole źródłem danych jest cała książka.</p> <p>przykłady: 300 a 232, [1] s., [4] k. tab. c 21 cm 300 a 153 s. b fot. c 20 cm 300 a 167 s. b il. c 27 cm</p>
440	<p>POLE: STREFA SERII I KSIĄŻKI WIELOTOMOWEJ – forma do wyszukiwania – (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie tytułu całości książki wielotomowej lub tytułu serii, ale tylko w takim przypadku, gdy identyczny tytuł znajduje się w Bazie Hasel Wzorcowych.</p> <p>Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Hasel Wzorcowych.</p> <p><i>podpole a: tytuł</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy tytuł uznany za główny tytuł serii lub tytuł całości książki wielotomowej. Tytuł przejmujemy z Bazy Hasel Wzorcowych,</p> <p><i>podpole n: numer części</i> (powtarzalne) – wpisujemy numer serii opisywanej książki lub numer całości książki wielotomowej (gdy ma ona budowę hierarchiczną). Numer podaje się cyframi arabskimi,</p> <p><i>podpole p: nazwa części</i> (powtarzalne) – wpisujemy tytuł książki wielotomowej, jeżeli ma ona budowę hierarchiczną,</p> <p><i>podpole x: ISSN</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy międzynarodowy znormalizowany numer wydawnictwa ciągłego odnoszący się do serii lub innego wydawnictwa ciągłego, w skład którego wchodzi książka. Numer</p>

	<p>poprzedzamy skrótem ISSN, a jego części oddzielamy poziomymi kreskami, <i>pole v: numeracja</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy numer książki w ramach serii, lub numer opisywanego tomu w obrębie całości książki wielotomowej. Ewentualnie przejmujemy skrót towarzyszącego mu określenia. Numer należy wpisywać cyframi arabskimi z wyjątkiem przypadków, gdy uzasadnione jest zachowanie jego specyficznej formy użytej w książce (np. gdy oznaczenie jest kombinacją cyfr rzymskich i arabskich).</p> <p>przykłady: 440 a Rozprawy Literackie x 0208-4007 v 72 440 a Dzieje Teatru w Krakowie v t. 4 440 a Studia i Materiały do Historii Chrześcijaństwa w Polsce x 0239-8346 v 12 440 a Żeńskie Zgromadzenia Zakonne w Polsce 1939-1947 v t. 12</p>
490	<p>POLE: STREFA SERII I KSIĄŻKI WIELOTOMOWEJ – forma nie do wyszukiwania – (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie tytułu całości książki wielotomowej lub tytułu serii, gdy tytuł nie jest identyczny z tytułami znajdującymi się w Bazie Hasel Wzorcowych. Tytuł książki wielotomowej lub serii wpisywany do tego pola nie jest czynnikiem wyszukiwawczym, może jednak występować w formie hasła odrzuconego. Dla takiego hasła wypełniamy dodatkowo pole 830.</p> <p><i>podpole a: tytuł</i> (powtarzalne) – wpisujemy tytuł serii. Można podać tu także tytuł równoległy, dodatek do tytułu i oznaczenie odpowiedzialności. Dla książki wielotomowej wpisujemy tytuł i oznaczenie odpowiedzialności dotyczące książki wielotomowej, gdy książka ma budowę hierarchiczną umieszczamy oznaczenie lub tytuł części książki wielotomowej, <i>podpole x: ISSN</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy międzynarodowy znormalizowany numer wydawnictwa</p>

	<p>ciągłego odnoszący się do serii lub innego wydawnictwa ciągłego, w skład którego wchodzi książka. Numer poprzedzamy skrótem ISSN, a jego części oddzielamy poziomymi kreskami,</p> <p><i>pole v: numeracja</i> (powtarzalne) – wpisujemy numer książki w ramach serii, lub numer opisywanego tomu w obrębie całości książki wielotomowej. Ewentualnie przejmujemy skrót towarzyszący mu określenia. Numer należy wpisywać cyframi arabskimi z wyjątkiem przypadków, gdy uzasadnione jest zachowanie jego specyficznej formy użytej w książce (np. gdy oznaczenie jest kombinacją cyfr rzymskich i arabskich).</p> <p>przykład:</p> <p>490 a Seria Katalogów i Bibliografii / Biblioteka Gdańska PAN v nr 4</p> <p>490 a Pisma Filozoficzne / Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu v T. 59</p> <p>490 a Materiały Edukacyjne Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Jagiellońskiego v nr 8</p> <p>490 a Materiały Edukacyjne Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Jagiellońskiego v nr 9</p>
500	<p>POLE: UWAGA OGÓLNA (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie dodatkowych informacji uznanych za ważne, gdy przepisy nie pozwalają włączyć ich do innych pól.</p> <p><i>podpole a: tekst uwagi</i> (powtarzalne) – wpisujemy treść uwagi.</p> <p>przykłady:</p> <p>500 a Nadb. z "Analecta Cracoviensia" XXX-XXXI, 1998-1999</p> <p>500 a Inst. sprawcza : Polska Akademia Nauk. Komitet Nauk o Literaturze Polskiej</p>

	500 a Na s. red. błędny ISBN
501	<p>POLE: UWAGA DOTYCZĄCA PRAC WSPÓŁWYDANYCH (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie dodatkowych informacji uznanych za ważne, gdy przepisy nie pozwalają włączyć ich do innych pól. Pole przewiduje wpisanie uwag, których charakter nie odpowiada dalszym polom przeznaczonym na uwagi. Do pola wpisujemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – informacje o źródle informacji, gdy nie jest to katalogowana książka, – dodatki do tytułu spoza głównej strony tytułowej. <p><i>podpole a: tekst uwagi</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy wszystkie informacje dotyczące prac współwydanych (tytuł, dodatki do tytułu, odpowiedzialność, adres wydawniczy, objętość i oznaczenie wydania).</p> <p>przykłady:</p> <p>501 a Współwyd.: Katalog Polskiego Towarzystwa Lekarskiego - Homeopatów</p> <p>501 a Zawiera również: Bibliografia druków zwartych wydanych poza zasięgiem cenzury w Krakowie w latach 1978-1990 / Wojciech Frazik.</p>
502	<p>POLE: UWAGA DOTYCZĄCA DYSERTACJI (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie dodatkowych informacji dotyczących zamieszczonych w książce rozpraw doktorskich lub habilitacyjnych.</p> <p><i>podpole a: tekst uwagi</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy informację o zawartości w opisywanej pozycji pracy doktorskiej lub habilitacyjnej.</p> <p>przykład:</p> <p>502 a Praca doktorska. Papieska Akademia Teologiczna, Kraków, 1994.</p>

504	<p>POLE: UWAGA DOTYCZĄCA BIBLIOGRAFII ZAŁĄCZNIKOWEJ (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie informacji dotyczącej bibliografii podanej w książce. Podajemy strony na których jest zamieszczona bibliografia i ew. ilość wymienionych pozycji</p> <p><i>podpole a: tekst uwagi</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy tekst uwagi,</p> <p><i>podpole b: liczba pozycji</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy ilość wymienionych pozycji.</p> <p>przykłady:</p> <p>504 a Bibliogr. s. 22-28</p> <p>504 a Bibliogr. przy poszczególnych rozdziałach</p> <p>b 17 poz.</p>
505	<p>POLE: UWAGA DOTYCZĄCA ZAWARTOŚCI KSIĄŻKI (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie informacji o pracach współwydanych, a wydanych pod wspólnym tytułem.</p> <p><i>podpole a: tekst uwagi</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy uwagę dotyczącą współwydanych pozycji</p> <p>przykłady:</p> <p>505 a Etyka, czyli poznaj samego siebie ; Rozmowa między filozofem, Żydem i chrześcijaninem ; Tak i Nie ; Wykład Heksameronu ; Rozprawa o pojęciach ogólnych / Piotr Abelard</p> <p>505 a Codzienny rachunek sumienia / Georges A. Aschenbrenner. Rachunek sumienia dla dorosłych / Jerzy Lech Kontkowski</p>
520	<p>POLE: ADNOTACJA WYJAŚNIAJĄCA LUB ANALIZA WSKAZUJĄCA (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie informacji na temat zawartości tematycznej książki, gdy tytuł nie określa treści i charakteru książki</p>

	<p><i>podpole a: tekst adnotacji</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy treść uwagi dotyczącej zawartości książki.</p> <p>przykłady:</p> <p>520 a Dotyczy nauczania teologii</p> <p>520 a Relacja z konferencji nt. Nauczanie, a etyka</p>
521	<p>POLE: UWAGA DOTYCZĄCA PRZEZNACZENIA CZYTELNICZEGO (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie informacji dotyczących przeznaczenia czytelniczego książki.</p> <p><i>podpole a: tekst uwagi</i> (powtarzalne) – wpisujemy treść uwagi dotyczącej przeznaczenia czytelniczego książki</p> <p>przykład:</p> <p>521 a Dla młodzieży</p>
534	<p>POLE: UWAGA DOTYCZĄCA PODSTAWY REPRODUKCJI (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie informacji dotyczących opisywanej w książce reprodukcji</p> <p><i>podpole a: tekst uwagi</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy tekst uwagi.</p> <p>przykład:</p> <p>534 a Fotokopia oryg.: c Kraków : nakł. Autora 1957</p>
536	<p>POLE: UWAGA DOTYCZĄCA FINANSOWANIA KSIĄŻKI (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie nazwy instytucji lub organizacji finansującej prace opisane w katalogowanej pozycji. Uwagę tą podajemy wtedy, gdy wspomniana wyżej nazwa jest wymieniona na karcie tytułowej.</p> <p><i>podpole a: tekst uwagi</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy nazwę instytucji lub organizacji finansującej opisywaną pracę,</p> <p><i>podpole b: numer kontraktu</i> (powtarzalne) – wpisujemy numer kontraktu,</p>

	<p><i>podpole c: numer grantu</i> (powtarzalne) – wpisujemy numer grantu,</p> <p><i>podpole d: numer programu</i> (powtarzalne) – wpisujemy numer programu, zadania lub pracy.</p> <p>przykłady:</p> <p>536 a Praca sfinansowana przez Komitet Badań Naukowych</p> <p>536 a Publikacja praca dotowana przez. Rektora Papieskiej Akademii Teologicznej</p>
546	<p>POLE: UWAGA DOTYCZĄCA JĘZYKA (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie informacji o języku w jakim napisana jest główna treść książki lub jej streszczenie i dodatki.</p> <p><i>podpole a: tekst uwagi dotyczącej języka</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy treść uwagi dotyczącej języka,</p> <p><i>podpole b: tekst uwagi dotyczącej alfabetu</i> (powtarzalne) – wpisujemy treść uwagi dotyczącej alfabetu innego niż alfabet łaciński.</p> <p>przykłady:</p> <p>546 a Streszcz. ang. i niem.</p> <p>546 a Aneks część. równol. niem., pol.</p> <p>546 a S. tyt. i spis treści też ang. 7.</p> <p>546 b Alfabet chiński</p>
550	<p>POLE: UWAGA DOTYCZĄCA INSTYTUCJI SPRAWCZEJ (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie nazwy instytucji sprawczej, która nie została wpisana w polu 245. Dodatkowo nazwę instytucji sprawczej wpisujemy do pola 710.</p> <p><i>podpole a: tekst uwagi</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy nazwę instytucji sprawczej.</p> <p>przykłady:</p> <p>550 a U góry s. tyt. instytucja sprawcza: Uniwersytet</p>

	<p>Jagielloński. Instytut Filologii Polskiej. Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej</p> <p>550 a Uniwersytet Jagielloński. Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej. Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej</p> <p>550 a Uniwersytet Jagielloński. Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej. Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej</p> <p>550 a Od nr. 2/3 (1990) wydaje : Stowarzyszenie Literackie „Kresy”</p>
586	<p>UWAGA DOTYCZĄCA NAGRODY (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie informacji o nagrodzie przyznanej katalogowanej książce (tylko, gdy informacja o nagrodzie znajduje się w książce).</p> <p><i>podpole a: tekst uwagi</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy cały tekst uwagi.</p> <p>przykłady:</p> <p>586 a Nagroda Rektora Papieskiej Akademii Teologicznej</p>
600	<p>HASŁA PRZEDMIOTOWE – NAZWA OSOBOWA (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie hasła przedmiotowego dotyczącego osoby (nazwa, ród) i tytułu dzieła stanowiącego przedmiot dokumentu.</p> <p>Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Hasel Wzorcowych.</p> <p><i>podpole a: nazwa osobowa</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy nazwę osoby lub rodu,</p> <p><i>podpole b: numeracja</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy numery rzymskie występujące po imieniu np. dla papieży, królów,</p> <p><i>podpole d: daty życia</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy daty życia autora (datę jego urodzenia i śmierci), dla osób</p>

żyjących datę urodzenia z łącznikiem. Gdy nie znamy dokładnych dat dodajemy znak zapytania lub określenie ca, przed, po,

podpole c: odpowiedzenie – (powtarzalne) określenie godności władców, godności kościelnych, tytułów rodowych, stopni naukowych i inne określenia występujące w źródłach przy nazwie danej osoby,

podpole k: wolna fraza – (niepowtarzalne) wpisujemy wyrażenia typu: *w sztuce, w filmie, w literaturze*,

podpole t: tytuł (niepowtarzalne) – wpisujemy tytuł ujednolicony dzieła. Jeśli nie ma tytułu ujednoliconego, wpisujemy tytuł właściwy,

podpole n: numer części (powtarzalne) – wpisujemy numer cyframi arabskimi, jeżeli katalogujemy tylko część dzieła,

podpole p: nazwa części – (powtarzalne) wpisujemy nazwę części, jeżeli katalogujemy tylko część dzieła,

podpole l: język tekstu – (niepowtarzalne) wpisujemy skrót polskiej nazwy języka opisywanej pozycji,

podpole s: wersja – (niepowtarzalne) wpisujemy oznaczenie wydania lub określenie wersji stanowiących podstawę opisywanego dzieła,

podpole m: obsada wykonawcza utworu muzycznego – (powtarzalne) wpisujemy obsadę wykonawczą utworu muzycznego,

podpole o: aranżacja muzyczna – (niepowtarzalne) wpisujemy aranżację utworu muzycznego,

podpole r: tonacja – (niepowtarzalne) wpisujemy tonację,

podpole x: określnik rzeczowy – (powtarzalne),

podpole y: określnik chronologiczny – (powtarzalne),

podpole z: określnik geograficzny – (powtarzalne).

przykłady:

600 a Norwid, Cyprian Kamil **d** (1821-1883) **x** krytyka i interpretacja

600 a Maryja **c** Matka Jezusa Chrystusa **x** kult

	600 a Koszałek Opalek c postać fikcyjna
610	<p>HASŁO PRZEDMIOTOWE – NAZWA CIAŁA ZBIOROWEGO – (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie nazwy ciała zbiorowego lub nazwy ciała zbiorowego i tytułu dzieła katalogowanej pozycji.</p> <p>Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Hasel Wzorcowych.</p> <p><i>podpole a: nazwa ciała zbiorowego lub nazwa geograficzna</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy nazwę jednoznacznie identyfikującą dane ciało zbiorowe. W podpolu wpisujemy także nazwę siedziby ciała zbiorowego i daty działalności,</p> <p><i>podpole b: jednostka podrzędna</i> – (powtarzalne) wpisujemy nazwę ciała zbiorowego podrzędnego, gdy w podpolu <i>a</i> wpisano nazwę ciała zbiorowego nadrzędnego.</p> <p>W podpolu wpisujemy także nazwę ciała zbiorowego, gdy w podpolu <i>a</i> wpisano nazwę geograficzną,</p> <p><i>podpole n: numer imprezy</i> – (powtarzalne) numer imprezy wpisujemy cyframi arabskimi,</p> <p><i>podpole d: data imprezy</i> – (powtarzalne) wpisujemy rok w którym odbyła się impreza,</p> <p><i>podpole c: miejsce imprezy</i> – (powtarzalne) wpisujemy nazwę miejscowości, w której odbyła się opisywana impreza,</p> <p><i>podpole k: wolna fraza</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy wyrażenia typu: <i>w sztuce, w filmie, w literaturze,</i></p> <p><i>podpole t: tytuł</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy tytuł ujednolicony dzieła. Jeśli nie ma tytułu ujednoliconego, wpisujemy tytuł właściwy,</p> <p><i>podpole n: numer części</i> (powtarzalne) – wpisujemy numer cyframi arabskimi, jeżeli katalogujemy tylko część dzieła,</p> <p><i>podpole p: nazwa części</i> – (powtarzalne) wpisujemy nazwę części, jeżeli katalogujemy tylko część dzieła,</p>

	<p><i>podpole l: język tekstu</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy skrót polskiej nazwy języka opisywanej pozycji.</p> <p><i>podpole s: wersja</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy oznaczenie wydania lub określenie wersji stanowiących podstawę opisywanego dzieła,</p> <p><i>podpole k: sformalizowane określenie</i> – (powtarzalne) wpisujemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wybór dla książki nie zawierającej wszystkich dzieł o jednej formie piśmienniczej lub gatunku literackim, – fragmenty dla książek nie zawierających pełnych tekstów dzieł. <p><i>podpole x: określnik rzeczowy</i> – (powtarzalne),</p> <p><i>podpole y: określnik chronologiczny</i> – (powtarzalne),</p> <p><i>podpole z: określnik geograficzny</i> – (powtarzalne).</p> <p>przykład:</p> <p>610 a Federacja Bibliotek Kościelnych FIDES x działalność</p>
611	<p>HASŁO PRZEDMIOTOWE – NAZWA IMPREZY (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie ujednoliconego hasła przedmiotowego, którego tematem jest nazwa imprezy lub nazwa imprezy i tytuł katalogowanej pozycji. Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Hasel Wzorcowych.</p> <p><i>podpole a: nazwa imprezy</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy nazwę instytucji, która zorganizowała opisywaną w książce imprezę,</p> <p><i>podpole n: numer imprezy</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy numer kolejny imprezy. Numer podajemy cyframi arabskimi,</p> <p><i>podpole d: data imprezy</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy pełny rok w którym dana impreza się odbyła (4 cyfry). Można w tym podpolu umieścić także datę dzienną,</p>

	<p><i>podpole c: miejsce imprezy</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy miejsce, w którym odbyła się dana impreza,</p> <p><i>podpole e: nazwa jednostki podrzędnej</i> – (powtarzalne) wpisujemy nazwę tej części imprezy, która jest odpowiedzialna za opisywaną w książce imprezę,</p> <p><i>podpole t: tytuł</i> (niepowtarzalne) – wpisujemy tytuł ujednolicony dzieła. Jeśli nie ma tytułu ujednoliconego, wpisujemy tytuł właściwy,</p> <p><i>podpole n: numer części</i> (powtarzalne) – wpisujemy numer cyframi arabskimi, jeżeli katalogujemy tylko część dzieła,</p> <p><i>podpole p: nazwa części</i> – (powtarzalne) wpisujemy nazwę części, jeżeli katalogujemy tylko część dzieła,</p> <p><i>podpole l: język tekstu</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy skrót polskiej nazwy języka opisywanej pozycji,</p> <p><i>podpole x: określnik rzeczowy</i> – (powtarzalne),</p> <p><i>podpole y: określnik chronologiczny</i> – (powtarzalne),</p> <p><i>podpole z: określnik geograficzny</i> – (powtarzalne).</p> <p>przykład:</p> <p>611 a Międzyszkolny Konkurs Recytatorski n 87 d 2001 c Kraków</p>
630	<p>HASŁO PRZEDMIOTOWE – TYTUŁ (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie hasła przedmiotowego, którego tematem jest tytuł katalogowanej pozycji. Pole to wypełnia się tylko dla pozycji nie opisywanych pod hasłem autorskim i korporatywnym.</p> <p>Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Hasel Wzorcowych.</p> <p><i>podpole a: tytuł</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy ujednolicony tytuł katalogowanej pozycji. Jeżeli nie ma tytułu ujednoliconego, wpisujemy tytuł właściwy,</p> <p><i>podpole d: data traktatu</i> – (powtarzalne) wpisujemy datę traktatu lub umowy międzynarodowej,</p> <p><i>podpole k: sformalizowane określenie</i> – (niepowtarzalne)</p>

	<p>wpisujemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wybór dla książki nie zawierającej wszystkich dzieł o jednej formie piśmienniczej lub gatunku literackim, – fragmenty dla książek nie zawierających pełnych tekstów dzieł. <p><i>podpole n: numer części</i> (powtarzalne) – wpisujemy numer cyframi arabskimi, jeżeli katalogujemy tylko część dzieła,</p> <p><i>podpole p: nazwa części</i> – (powtarzalne) wpisujemy nazwę części, jeżeli katalogujemy tylko część dzieła,</p> <p><i>podpole l: język tekstu</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy skrót polskiej nazwy języka opisywanej pozycji,</p> <p><i>podpole s: wersja</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy oznaczenie wydania lub określenie wersji stanowiących podstawę opisywanego dzieła,</p> <p><i>podpole m: obsada wykonawcza utworu muzycznego</i> – (powtarzalne) wpisujemy obsadę wykonawczą utworu muzycznego,</p> <p><i>podpole o: aranżacja muzyczna</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy aranżację utworu muzycznego,</p> <p><i>podpole r: tonacja</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy tonację,</p> <p><i>podpole x: określnik rzeczowy</i> – (powtarzalne),</p> <p><i>podpole y: określnik chronologiczny</i> – (powtarzalne),</p> <p><i>podpole z: określnik geograficzny</i> – (powtarzalne).</p> <p>przykład: 630 a Biblia x wykorzystanie homiletyczne</p>
650	<p>HASŁO PRZEDMIOTOWE – NAZWA POSPOLITA (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie ujednoliconego hasła przedmiotowego, którego temat jest reprezentowany przez nazwę pospolitą.</p> <p>Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Hasel Wzorcowych.</p>

	<p><i>podpole a</i>: temat – (niepowtarzalne) wpisujemy termin nazywający przedmiot dokumentu, <i>podpole x</i>: określnik rzeczowy – (powtarzalne), <i>podpole y</i>: określnik chronologiczny – (powtarzalne), <i>podpole z</i>: określnik geograficzny – (powtarzalne).</p> <p>przykład: 650 a Teatr z Polska z Kraków y 19 w.</p>
651	<p>HASŁO PRZEDMIOTOWE – NAZWA GEOGRAFICZNA (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie ujednoliczonego hasła przedmiotowego, którego temat jest reprezentowany przez nazwę geograficzną.</p> <p>Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Hasel Wzorcowych.</p> <p><i>podpole a</i>: nazwa geograficzna – (niepowtarzalne) wpisujemy nazwę geograficzną, <i>podpole x</i>: określnik rzeczowy – (powtarzalne), <i>podpole y</i>: określnik chronologiczny – (powtarzalne), <i>podpole z</i>: określnik geograficzny – (powtarzalne).</p> <p>przykłady: 651 a Kraków (Polska) x fotografie 651 a Polska x handel zagraniczny y 19 w.</p>
700	<p>HASŁO DODATKOWE – NAZWA OSOBOWA (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie nazwy osób odpowiedzialnych za treść książki wymienionych w polu 245 lub 250:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nazwę drugiego i trzeciego autora, jeżeli w polu 100 podano nazwę głównego autora i liczba ich nie przekracza trzech, – nazwę redaktora dzieła, którego nazwę podano w polu 245, – nazwę pierwszego współautora, jeżeli współautorów

- jest więcej niż trzech i brak pola **100**,
- nazwę autora przedmowy, wstępu i posłowania,
  - nazwę autora suplementu, bibliografii, komentarza, indeksu,
  - nazwę wydawcy naukowego, tłumacza, ilustratora.

W polu tym wpisujemy również tytuł pracy lub prac współwydanych. Należy tu podać nazwy autorów i tytuły kolejnych prac, pod warunkiem, że nie jest ich więcej niż trzy. Gdy prac jest więcej niż trzy, ale są one autorstwa dwóch lub trzech osób, podajemy nazwy autorów.

Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Haseł Wzorcowych.

podpole a: nazwa osobowa – (niepowtarzalne) wpisujemy imię, imię i nazwisko lub inne określenie przyjęte jako nazwa własna,

podpole b: numeracja – (niepowtarzalne) wpisujemy numery rzymskie występujące po imieniu np. dla papieży, królów,

podpole d: daty życia – (niepowtarzalne) wpisujemy daty życia autora (datę jego urodzenia i śmierci), dla osób żyjących datę urodzenia z łącznikiem. Gdy nie znamy dokładnych dat dodajemy znak zapytania lub określenie ca, przed, po,

podpole c: dopowiedzenie – (powtarzalne) określenie godności władców, godności kościelnych, tytułów rodowych, stopni naukowych i inne określenia występujące w źródłach przy nazwie danej osoby,

podpole e: określenie rodzaju współpracy (niepowtarzalne) – wpisujemy rodzaj współpracy poszczególnych osób. W podpolu tym używamy następujących skrótów:

- bibliogr. – autor bibliografii,
- indeks – autor indeksu,
- koment. – autor komentarza,
- aut. oryg. – autor oryginału,
- posł. – autor posłowania,

- przedm. – autor przedmowy,
- supl. – autor suplementu,
- wstęp – autor wstępu,
- fot. – autor fotografii,
- il. – autor ilustracji,
- oprac. – autor opracowania,
- red. – autor redakcji,
- tł. – tłumacz,
- adapt. – twórca adaptacji,
- wybór – twórca wyboru,
- zebr. – twórca zbioru,
- współaut. – współautor,
- wyd. – wydawca

podpole t: tytuł (niepowtarzalne) – wpisujemy tytuł,

podpole p: nazwa części (powtarzalne) – wpisujemy tytuł opisywanego tomu książki wielotomowej lub części dzieła,

podpole k: sformalizowane określenie - (powtarzalne) wpisujemy jaką część (forma)oryginalnego dzieła znajduje się w opisywanej pozycji (fragment, adaptacja),

podpole l: język tekstu – (niepowtarzalne) wpisujemy skrót polskiej nazwy języka opisywanej pozycji,

podpole s: wersja – (niepowtarzalne) wpisujemy oznaczenie wydania lub określenie wersji stanowiących podstawą opisywanego dzieła,

podpole n: numer części – (powtarzalne) wpisujemy numer tomu książki wielotomowej lub oznaczenie części dzieła. Numer podaje się cyframi arabskimi.

przykłady:

700 a Żeleński, Tadeusz **d** 1874-1941 **e** Tł.
dla **245 a** W stronę Swanna **c** Marcel Proust ; przeł. i
wstępem opatrzył Tadeusz Żeleński (Boy)

700 a Smaszcz, Waldemar **d** 1951- **e** Wybór

	<p>700 a Norwid, Cyprian Kamil d 1821-1883 t Vade Mecum dla 245 a Wiersze wybrane ; Vade mecum c Cyprian Norwid ; wybór i posł. Waldemar Smaszcz.</p> <p>700 a Frazik, Wojciech d 1962- t Bibliografia druków zwartych wydanych poza zasięgiem cenzury w Krakowie w latach 1978-199 dla 245 a Wydawnictwa podziemne w powojennym Krakowie b materiały sesji naukowej odbytej 26 czerwca 1992 roku c Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa 501 a Zawiera również: Bibliografia druków zwartych wydanych poza zasięgiem cenzury w Krakowie w latach 1978-1990 / Wojciech Frazik.</p>
710	<p>HASŁO DODATKOWE – NAZWA CIAŁA ZBIOROWEGO (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie nazwy ciał zbiorowych i imprez odpowiedzialnych za treść książki wymienionych w polu 245 lub 250, jeżeli książka może być poszukiwana pod taką nazwą. Pole to przewiduje wpisanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nazwę drugiego i trzeciego ciała zbiorowego, jeżeli w polu 100 podano nazwę ciała zbiorowego i liczba ciał zbiorowych pełniących tą samą rolę nie przekracza trzech, – nazwę imprezy, dla książki zawierającej materiały z tej imprezy, jeżeli nie stanowi ona hasła głównego z pola 110. <p>Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Hasel Wzorcowych.</p> <p><i>podpole a: nazwa ciała zbiorowego lub nazwa geograficzna (niepowtarzalne) – wpisujemy nazwę ciała zbiorowego lub nazwę geograficzną</i></p>

podpole b: nazwa jednostki podrzędnej (powtarzalne) – wpisujemy nazwę ciała zbiorowego podrzędnego, gdy w podpolu *a* wpisano nazwę ciała zbiorowego nadrzędnego. W podpolu wpisujemy także ciała zbiorowego, gdy w podpolu *a* wpisano nazwę geograficzną,

podpole d: data imprezy (powtarzalne) – wpisujemy nazwę ciała zbiorowego podrzędnego, gdy w podpolu *a* wpisano nazwę ciała zbiorowego nadrzędnego. W podpolu wpisujemy także ciała zbiorowego gdy w podpolu *a* wpisano nazwę geograficzną,

podpole c: miejsce imprezy (niepowtarzalne) – wpisujemy nazwę miejscowości, w której odbyła się opisywana impreza,

podpole t: tytuł (niepowtarzalne) – wpisujemy tytuł,

podpole n: numer części (powtarzalne) – numer imprezy wpisujemy cyframi arabskimi,

podpole p: nazwa części (powtarzalne) – wpisujemy tytuł opisywanego tomu książki wielotomowej lub tytuł części dzieła,

podpole k: sformalizowane określenie – (powtarzalne) wpisujemy jaka część (forma)oryginalnego dzieła znajduje się w opisywanej pozycji (fragment, adaptacja),

podpole l: język tekstu – (niepowtarzalne) wpisujemy skrót polskiej nazwy języka opisywanej pozycji,

podpole s: wersja – (niepowtarzalne) wpisujemy oznaczenie wydania lub określenie wersji stanowiących podstawą opisywanego dzieła.

przykłady:

710 a Kościół Katolicki. **b** Administracja Apostolska (Białystok).

dla **245 a** Wiadomości Kościelne Archidiecezji w Białymstoku **b** kwartalnik Teologiczno-Duszpasterski

710 a Akademia Ekonomiczna (Kraków).

dla **245 a** Aktualności **b** biuletyn informacyjny rektora **c** Akademia Ekonomiczna w Krakowie

711**HASŁO DODATKOWE – NAZWA IMPREZY**
(powtarzalne)

Pole to przewiduje wpisanie hasła korporatywnego zawierającego nazwę imprezy wymienionej w polach **245**, **250** lub **5XX**, jeżeli książka może być poszukiwana pod taką nazwą. Pole to obejmuje:

- nazwę imprezy, jeżeli występuje ona w książce na dalszym miejscu, a pole **III** zawiera nazwę wymienioną na pierwszym miejscu,
- nazwę imprezy, jeżeli brak pola **III**, a książka zawiera materiały dotyczące imprezy.

Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Hasel Wzorcowych.

podpole a: nazwa imprezy – (niepowtarzalne) wpisujemy nazwę instytucji, która zorganizowała opisywaną w książce imprezę,

podpole n: numer imprezy – (powtarzalne) wpisujemy numer kolejny imprezy. Numer podajemy cyframi arabskimi,

podpole d: data imprezy – (niepowtarzalne) wpisujemy pełny rok w którym dana impreza się odbyła (4 cyfry). Można w tym podpolu umieścić także datę dzienną.

podpole c: miejsce imprezy – (niepowtarzalne) wpisujemy miejsce, w którym odbyła się dana impreza,

podpole e: nazwa jednostki podrzędnej – (powtarzalne) wpisujemy nazwę tej części imprezy, która jest odpowiedzialna za opisywaną w książce imprezę.

przykłady:

711 a Kongres Mariologiczny **d** 1996 **c** Częstochowa-Jasna Góra
dla **245 a** Nosicielka Ducha – Pneumatofora
b materiały z Kongresu Mariologicznego, Jasna Góra,
18-23 sierpnia 1996 r. **c** red. nauk. Julian Wojtkowski,
Stanisław Celestyn Napiórkowski

	<p>711 a Kongres Teologiczny Europy Środkowo-Wschodniej d 1991 c Lublin dla 245 a Świadectwo Kościoła katolickiego w systemie totalitarnym Europy Środkowo-Wschodniej b księga Kongresu Teologicznego Europy Środkowo-Wschodniej, KUL 11-15 sierpnia 1991 c kom. red. Janusz Nagórny [et al.]</p>
730	<p>HASŁO DODATKOWE – TYTUŁ UJEDNOLICONY (powtarzalne)</p> <p>Pole to wypełniamy przy katalogowaniu Biblii i ksiąg świętych różnych wyznań lub anonimu klasycznego związanych z opisywaną książką. Katalogowana książka jest np. adaptacją wymienionych powyżej dzieł. Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Hasel Wzorcowych.</p> <p><i>podpole a:</i> tytuł ujednolicony – (niepowtarzalne) wpisujemy tytuł ujednolicony np. Biblia,</p> <p><i>podpole k:</i> sformalizowane określenie – (niepowtarzalne) wpisujemy jaka część (forma) oryginalnego dzieła znajduje się w katalogowanej pozycji (fragment, adaptacja),</p> <p><i>podpole l:</i> język tekstu – (niepowtarzalne) wpisujemy skrót polskiej nazwy języka opisywanej pozycji,</p> <p><i>podpole s:</i> wersja – (niepowtarzalne) wpisujemy oznaczenie wydania lub określenie wersji stanowiących podstawę opisywanego dzieła,</p> <p><i>podpole n:</i> numer części – (powtarzalne) wpisujemy cyframi arabskimi numer tomu książki wielotomowej lub oznaczenie części katalogowanego dzieła,</p> <p><i>podpole p:</i> nazwa części – (powtarzalne) wpisujemy tytuł tomu książki wielotomowej lub tytuł części katalogowanego dzieła.</p>

	<p>przykłady:</p> <p>730 a Biblia p ST p Księga Psalmów l (pol.) dla 245 a Pismo Święte Nowego Testamentu i Psalmy b w przekł. z jęz. grec. c oprac. zespół biblistów polskich z inicjatywy Benedyktynów Tynieckich ; [red. nauk.: Augustyn Jankowski et al.]</p> <p>730 a Biblia p NT l (pol.) dla 245 a Głosie Ewangelie b pomoce liturgiczno- homiletyczne b praca zbiorowa n T. 1 p Niedziele i uroczystości Pańskie : rok A c pod red. Jerzego Bagrowicza, Tadeusza Lewandowskiego, [aut. Jerzy Banak et al.]</p> <p>730 a Biblia p ST l pol. k wybór dla 245 a Biblia dla każdego i na każdy dzień b Stary Testament c oprac. Antoni Paciorek</p>
740	<p>HASŁO DODATKOWE – TYTUŁ (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie tytułu dokumentu związanego z opisywaną książką lub pracy współwydanej, gdy brak jest autora dzieła.</p> <p><i>podpole a: tytuł niepowtarzalny (niepowtarzalne)</i> – wpisujemy tytuł dokumentu związanego z opisywaną książką lub pracy współwydanej, gdy brak jest autora dzieła,</p> <p><i>podpole n: numer części (powtarzalne)</i> – wpisujemy cyframi arabskimi numer tomu książki wielotomowej lub oznaczenie części katalogowanego dzieła,</p> <p><i>podpole p: nazwa części (powtarzalne)</i> – wpisujemy tytuł tomu książki wielotomowej lub tytuł części katalogowanego dzieła.</p>

	<p>przykład:</p> <p>740 a Ubezpieczenia na życie w Polsce</p>
800	<p>HASŁO DODATKOWE OPISU KSIĄŻKI WIELOTOMOWEJ – NAZWA OSOBOWA (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie informacji o całości książki wielotomowej opisywanej pod hasłem autorskim. Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Hasel Wzorcowych.</p> <p><i>podpole a: nazwa osobowa</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy imię, imię i nazwisko lub inne określenie przyjęte jako nazwa własna</p> <p><i>podpole b: numeracja</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy numery rzymskie występujące po imieniu np. dla papieży, królów,</p> <p><i>podpole d: daty życia</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy daty życia autora (datę jego urodzenia i śmierci), dla osób żyjących datę urodzenia z łącznikiem. Gdy nie znamy dokładnych dat dodajemy znak zapytania lub określenie ca, przed, po,</p> <p><i>podpole c: dopowiedzenie</i> – (powtarzalne) określenie godności władców, godności kościelnych, tytułów rodowych, stopni naukowych i inne określenia występujące w źródłach przy nazwie danej osoby,</p> <p><i>podpole l: język tekstu</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy skrót polskiej nazwy języka opisywanej pozycji,</p> <p><i>podpole s: wersja</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy oznaczenie wydania lub określenie wersji stanowiących podstawę opisywanego dzieła,</p> <p><i>podpole k: sformalizowane określenie</i> – (powtarzalne) wpisujemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wybór dla książki nie zawierającej wszystkich dzieł o jednej formie piśmienniczej lub gatunku literackim,

– fragmenty dla książek nie zawierających pełnych tekstów dzieł,
podpole n: numer części – (powtarzalne) numer części książki wielotomowej, jeżeli ma ona budowę hierarchiczną. Numer wpisujemy cyframi arabskimi,
podpole p: nazwa części – (powtarzalne) wpisujemy tytuł części książki wielotomowej, jeżeli ma ona budowę hierarchiczną,
podpole t: tytuł – (niepowtarzalne) wpisujemy tytuł całości książki wielotomowej,
podpole v: oznaczenie tomu – (niepowtarzalne) wpisujemy numer tomu w obrębie całości książki wielotomowej.
 Numer wpisujemy cyframi arabskimi.

przykłady:

800 a Proust, Marcel **d** 1871-1922 **t** A la recherche du temps perdu **l** pol. **v** 1
 dla **245 a** W stronę Swanna **c** Marcel Proust ; przeł. i wstępem opatrzył Tadeusz Żeleński (Boy)
490 a W poszukiwaniu straconego czasu / Marcel Proust **v** 1

800 a Abilard, Pierre **d** 1079-1142 **t** Pisma wybrane **v** 2
 dla **245 a** Rozprawy **c** Piotr Abelard ; wybrał, przeł., oprac., przypisami, indeksem opatrzył Leon Joachimowicz
490 a Pisma wybrane / Piotr Abelard **v** 2

800 a Aristoteles **d** 384-322 a.C. **t** Dzieła wszystkie **v** t. 3
 dla **245 a** O duszy **b** Krótkie rozprawy psychologiczno-biologiczne ; Zoologia ; O częściach zwierząt **c** Arystoteles ; przekł., wstępy i komentarze Paweł Siwek ; [red. Ewa Gęjbicka, Narcyza Szancer]
490 a Dzieła wszystkie / Arystoteles **v** t. 3

810

**HASŁO DODATKOWE OPISU KSIĄŻKI
WIELOTOMOWEJ – NAZWA CIAŁA ZBIOROWEGO**
(powtarzalne)

Pole to przewiduje wpisanie informacji o całości książki wielotomowej, opisywanej pod hasłem korporatywnym. Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Hasel Wzorcowych. Pole to wypełnia się wtedy, gdy dla katalogowanej pozycji występuje pole **490** lub **500**, w formie nie nadającej się do wyszukiwania

podpole a: nazwa ciała zbiorowego lub nazwa geograficzna – (niepowtarzalne) wpisujemy nazwę jednoznacznie identyfikującą dane ciało zbiorowe. W podpolu wpisujemy także nazwę siedziby ciała zbiorowego i daty działalności,

podpole b: jednostka podrzędna – (powtarzalne) wpisujemy nazwę ciała zbiorowego podrzędnego, gdy w podpolu *a* wpisano nazwę ciała zbiorowego nadrzędnego. W podpolu wpisujemy także nazwę ciała zbiorowego, gdy w podpolu *a* wpisano nazwę geograficzną.

podpole d: data imprezy – (powtarzalne) wpisujemy rok w którym odbyła się impreza,

podpole c: miejsce imprezy – (niepowtarzalne) wpisujemy nazwę miejscowości, w której odbyła się opisywana impreza,

podpole l: język tekstu – (niepowtarzalne) wpisujemy skrót polskiej nazwy języka opisywanej pozycji,

podpole s: wersja – (niepowtarzalne) wpisujemy oznaczenie wydania lub określenie wersji stanowiących podstawę opisywanego dzieła,

podpole k: sformalizowane określenie – (powtarzalne) wpisujemy:

- wybór dla książki nie zawierającej wszystkich dzieł o jednej formie piśmienniczej lub gatunku literackim,
- fragmenty dla książek nie zawierających pełnych tekstów dzieł.

	<p><i>podpole n: numer części</i> – (powtarzalne) wpisujemy numer części książki wielotomowej, gdy książka ma budowę hierarchiczną. Numer wpisujemy cyframi arabskimi,</p> <p><i>podpole p: nazwa części</i> – (powtarzalne) wpisujemy nazwę części książki wielotomowej, gdy książka ma budowę hierarchiczną.</p> <p><i>podpole t: tytuł</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy tytuł całości książki wielotomowej,</p> <p><i>podpole x: oznaczenie tomu</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy oznaczenie opisywanego tomu w obrębie całości książki wielotomowej.</p>
811	<p>HASŁO DODATKOWE OPISU KSIĄŻKI WIELOTOMOWEJ – NAZWA IMPREZY (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie informacji o całości książki wielotomowej opisywanej pod hasłem korporatywnym – nazwą imprezy.</p> <p>Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Hasel Wzorcowych.</p> <p>Pole to wypełniamy, gdy występuje pole 490 lub 500.</p> <p><i>podpole a: nazwa imprezy</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy nazwę instytucji, która zorganizowała opisywaną w książce imprezę,</p> <p><i>podpole n: numer imprezy</i> – (powtarzalne) wpisujemy numer kolejny imprezy. Numer podajemy cyframi arabskimi,</p> <p><i>podpole d: data imprezy</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy pełny rok w którym dana impreza się odbyła (4 cyfry). Można w tym podpolu umieścić także datę dzienną,</p> <p><i>podpole c: miejsce imprezy</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy miejsce, w którym odbyła się dana impreza,</p> <p><i>podpole e: nazwa jednostki podrzędnej</i> – (powtarzalne)</p>

	<p>wpisujemy nazwę tej części imprezy, która jest odpowiedzialna za opisywaną w książce imprezę, <i>podpole n: numer części</i> – (powtarzalne) numer części książki wielotomowej, jeżeli ma ona budowę hierarchiczną. Numer wpisujemy cyframi arabskimi, <i>podpole p: nazwa części</i> – (powtarzalne) wpisujemy tytuł części książki wielotomowej, jeżeli ma ona budowę hierarchiczną, <i>podpole t: tytuł</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy tytuł całości książki wielotomowej, <i>podpole v: oznaczenie tomu</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy numer tomu w obrębie całości książki wielotomowej. Numer wpisujemy cyframi arabskimi.</p>
830	<p>HASŁO DODATKOWE OPISU KSIĄŻKI WIELOTOMOWEJ i SERII – TYTUŁ (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie informacji o serii lub całości książki wielotomowej opisywanej pod tytułem (tytułem ujednoliconym).</p> <p>Zawartość tego pola powinna być kopiowana z podczepionej, jednolitej dla wszystkich bibliotek FIDES, Bazy Hasel Wzorcowych.</p> <p>Pole to wypełniamy, gdy występuje pole 490 lub 500.</p> <p><i>podpole a: tytuł</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy tytuł serii lub tytuł całości książki wielotomowej. Tytuł ten przejmujemy z Bazy Hasel Wzorcowych, <i>podpole v: oznaczenie tomu</i> (niepowtarzalne) wpisujemy numer opisywanej książki w obrębie serii. Numer ten wpisujemy cyframi arabskimi, <i>podpole x: ISSN</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy numer ISSN serii lub dla książki wielotomowej numer katalogowanego tomu, <i>podpole n: numer części</i> – (powtarzalne) wpisujemy cyframi arabskimi numer części katalogowanego dzieła, <i>podpole p: nazwa części</i> – (powtarzalne) wpisujemy, gdy opisywana pozycja zawiera tylko część dzieła,</p>

	<p><i>podpole k: sformalizowane określenie</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy jaka część (forma)oryginalnego dzieła znajduje się w katalogowanej pozycji (fragment, adaptacja), <i>podpole l: język tekstu</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy skrót polskiej nazwy języka opisywanej pozycji, <i>podpole s: wersja</i> – (niepowtarzalne) wpisujemy oznaczenie wydania lub określenie wersji stanowiących podstawę opisywanego dzieła.</p> <p>przykłady:</p> <p>830 a Teksty Filozoficzne - Papieska Akademia Teologiczna (Kraków) dla 245 a Świat naturalny i fenomenologia c Jan Patohka ; przeł. Juliusz Zychowicz ; Papieska Akademia Teologiczna. Wydział Filozoficzny 490 a Teksty Filozoficzne / Papieska Akademia Teologiczna (Kraków)</p> <p>830 a Rozprawy Doktorskie - Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie dla 245 a Partnerski charakter relacji między lekarzem i chorym b aspekt moralny c Marek Wajżel 490 a Rozprawy Doktorskie / Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie</p>
920	<p>POLE: ISBN (powtarzalne)</p> <p>Pole to przewiduje wpisanie międzynarodowego znormalizowanego numeru książki</p> <p><i>podpole a:</i> (niepowtarzalne) wpisujemy sam numer dla książek posiadających takowy (Polska po roku 1979) z pominięciem liter. Najczęściej znajduje się on na stronie redakcyjnej książki. Ponieważ format USMARC nie przewiduje podawania poziomych kresek lub spacji pomiędzy poszczególnymi cyframi, co nie zapewnia jednoznacznej identyfikacji książki, wprowadzono pole 920, do którego wpisujemy informację o ISBN z łącznikami i spacjami</p>

Aneks dotyczący znaków umownych, obowiązujących przy katalogowaniu książek⁸

Strefa tytułu i oznaczenia odpowiedzialności

określenie typu dokumentu należy ujmować w nawiasy kwadratowe z odstępami przed pierwszym i po drugim nawiasie ([ ])

dodatek do tytułu należy poprzedzać odstępem, dwukropkiem, odstępem (:)

pierwsze oznaczenie odpowiedzialności należy poprzedzać odstępem, kreską ukośną, odstępem (/)

każde następne oznaczenie odpowiedzialności należy poprzedzać odstępem, średnikiem, odstępem (;)

tytuł równoległy należy poprzedzać odstępem, znakiem równości, odstępem (=) przed każdym tytułem równoległym

równoległy dodatek do tytułu należy poprzedzać odstępem, dwukropkiem, odstępem (:)

równoległe oznaczenie odpowiedzialności, jeżeli oznaczenie to występuje po tytule równoległym lub równoległym dodatku do tytułu) poprzedzamy odstępem, kreską ukośną, odstępem (/)

równoległe oznaczeniem odpowiedzialności, jeżeli oznaczenie to występuje po oznaczeniu odpowiedzialności, oraz przed drugim i każdym następnym równoległym oznaczeniem odpowiedzialności wpisujemy odstęp, znak równości, odstęp (=)

między kolejnymi nazwami osób i/lub ciał zbiorowych wymienionych w jednym oznaczeniu z wyjątkiem przypadków, gdy

---

⁸ Przy sporządzaniu aneksu autorka korzystała z *Przepisów Katalogowania książek Cz. I : opis bibliograficzny*, oprac. Lenartowicz, M.

Aneks ten został sporządzony z myślą o niewielkich bibliotekach parafialnych, w których może brakować tej cennej, dla osób zajmujących się katalogowaniem, pozycji.

nazwy te są ze sobą powiązane składniowo wpisujemy przecinek, odstęp (,)

wzory:

- tytuł właściwy / pierwsze oznaczenie odpowiedzialności
- tytuł właściwy : dodatek do tytułu / pierwsze oznaczenie odpowiedzialności
- tytuł właściwy : dodatek do tytułu / pierwsze oznaczenie odpowiedzialności ; drugie odpowiedzialności ; trzecie oznaczenie odpowiedzialności
- tytuł właściwy = tytuł równoległy = tytuł równoległy / pierwsze oznaczenie odpowiedzialności
- tytuł właściwy : dodatek do tytułu = tytuł równoległy : równoległy dodatek do tytułu / pierwsze oznaczenie odpowiedzialności
- tytuł właściwy / pierwsze oznaczenie odpowiedzialności = tytuł równoległy / pierwsze oznaczenie odpowiedzialności

Strefa wydania

strefę wydania należy poprzedzać kropką, odstępem, kreską poziomą, odstępem (. –)

dodatkowe oznaczenie wydania należy poprzedzać przecinkiem, odstępem (,)

pierwsze oznaczenie odpowiedzialności dotyczące wydania lub dodatkowego oznaczenia wydania należy poprzedzać odstępem, kreską ukośną, odstępem (/)

każde następne oznaczenie odpowiedzialności dotyczące wydania lub dodatkowego oznaczenia wydania należy poprzedzać odstępem, średnikiem, odstępem (;)

między kolejnymi nazwami osób i/lub ciał zbiorowych wymienionych w jednym oznaczeniu z wyjątkiem przypadków, gdy nazwy te są ze sobą powiązane składniowo wpisujemy przecinek, odstęp (,)

między przed dodatkowym oznaczeniem wydania wpisujemy przecinek, odstęp (,)

każdą wersję równoległą (tj. wyrażoną w innym języku lub/i alfabecie) należy poprzedzić odstępem, znakiem równości, odstępem

(=). Jeżeli w obrębie jednej strefy dwa lub więcej kolejnych elementów ma swoje wersje równoległe, należy wersje w tym samym języku i/lub alfabecie grupować razem a całą grupę poprzedzić odstępem, znakiem równości, odstępem (=)

wzory:

- oznaczenie wydania / pierwsze oznaczenie odpowiedzialności dotyczące wydania ; drugie oznaczenie odpowiedzialności dotyczące wydania
- oznaczenie wydania, dodatkowe oznaczenie wydania
- oznaczenie wydania / pierwsze oznaczenie odpowiedzialności dotyczące wydania dodatkowego oznaczenia wydania
- oznaczenie wydania = równoległe oznaczenie wydania / pierwsze oznaczenie odpowiedzialności dotyczące wydania
- oznaczenie wydania / pierwsze oznaczenie odpowiedzialności dotyczące wydania = równoległe oznaczenie wydania / pierwsze równoległe oznaczenie odpowiedzialności dotyczące wydania
- oznaczenie wydania / pierwsze oznaczenie odpowiedzialności dotyczące wydania, dodatkowe oznaczenie wydania = równoległe oznaczenie wydania / pierwsze równoległe oznaczenie odpowiedzialności dotyczące wydania, równoległe dodatkowe oznaczenie wydania
- oznaczenie wydania, dodatkowe oznaczenie wydania = równoległe oznaczenie wydania, równoległe dodatkowe oznaczenie wydania

Strefa adresu wydawniczego

strefę adresu wydawniczego należy zaczynać od nowego wiersza z wcięciem; dopuszcza się pisanie jej w ciągłości wiersza z poprzedzającą kropką, odstępem, kreską poziomą, odstępem (. –)

nazwę drugiego i każdego następnego miejsca wydania i/lub dystrybucji należy poprzedzać odstępem, średnikiem, odstępem (;)

nazwę każdego wydawcy i/lub dystrybutora należy poprzedzać odstępem, dwukropkiem, odstępem (:)

datę wydania i/lub dystrybucji należy poprzedzać przecinkiem, odstępem (,)

dane dotyczące druku należy ujmować w nawiasy okrągłe z odstępami przed pierwszym i po drugim nawiasie (( )). W obrębie

nawiasów należy stosować dla drugiego i następnych miejsc druku, nazw drukarni oraz daty druku takie same znaki, jak dla miejsc wydania, nazw wydawców oraz daty wydania.

każdą wersję równoległą (tj. wyrażoną w innym języku lub/i alfabecie) należy poprzedzić odstępem, znakiem równości, odstępem (=). Jeżeli w obrębie jednej strefy dwa lub więcej kolejnych elementów ma swoje wersje równoległe, należy wersje w tym samym języku i/lub alfabecie grupować razem a całą grupę poprzedzić odstępem, znakiem równości, odstępem (=)

wzory:

- miejsce wydania : nazwa wydawcy, data wydania
- miejsce wydania ; miejsce wydania : nazwa wydawcy, data wydania
- miejsce wydania : nazwa wydawcy : nazwa wydawcy, data wydania
- miejsce wydania : nazwa wydawcy ; miejsce wydania : nazwa wydawcy, data wydania
- miejsce wydania : nazwa wydawcy, data wydania ; miejsce dystrybucji : nazwa dystrybutora, data dystrybucji
- miejsce wydania : nazwa wydawcy, data wydania (miejsce druku : nazwa drukarni, data druku)
- miejsce wydania = równoległe miejsce wydania : nazwa wydawcy, data wydania

Strefa opisu fizycznego

strefę opisu fizycznego należy poprzedzać kropką, odstępem, kreską poziomą, odstępem (. –)

objętość podaną po określeniu formy książki należy ujmować w nawiasy okrągłe z odstępami przed pierwszym i po drugim nawiasie ( )

oznaczenie ilustracji należy poprzedzać odstępem, dwukropkiem, odstępem (:)

format należy poprzedzać odstępem, średnikiem, odstępem (;)

każde oznaczenie dokumentu towarzyszącego należy poprzedzać odstępem, znakiem dodawania, odstępem (+)

opis fizyczny dokumentu towarzyszącego należy poprzedzać odstępem, dwukropkiem, odstępem (:)

wzory:

- . – objętość : oznaczenie ilustracji ; format + oznaczenie dokumentu towarzyszącego : opis fizyczny dokumentu towarzyszącego
- . – objętość ; format + oznaczenie dokumentu towarzyszącego + oznaczenie dokumentu towarzyszącego
- . – określenie formy książki (objętość) ; format

Strefa serii

strefę serii należy zaczynać od nowego wiersza z wcięciem; dopuszcza się pisanie jej w ciągłości wiersza z poprzedzającą kropką, odstępem, kreską poziomą, odstępem (. –)

zespół elementów dotyczących jednej serii (w tym podserii) należy ujmować w nawiasy okrągłe z odstępami przed pierwszym i po drugim nawiasie ( )

zespoły elementów dotyczących poszczególnych dwóch lub więcej serii (w tym podserii) należy ujmować w odrębne nawiasy okrągłe i oddzielać odstępem ( ) ( )

każdy dodatek do tytułu serii lub podserii należy poprzedzać odstępem, dwukropkiem, odstępem (:)

pierwsze oznaczenie odpowiedzialności dotyczące serii lub podserii należy poprzedzać odstępem, kreską ukośną, odstępem (/)

każde następne oznaczenie odpowiedzialności dotyczące serii lub podserii należy poprzedzać odstępem, średnikiem, odstępem (;)

ISSN serii lub podserii należy poprzedzać przecinkiem, odstępem (,)

numerację w obrębie serii lub podserii należy poprzedzać odstępem, średnikiem, odstępem (;)

oznaczenie lub tytuł podserii należy poprzedzać kropką, odstępem (.), zależnie od tego, który z tych elementów występuje jako pierwszy

tytuł podserii podany po oznaczeniu podserii należy poprzedzać przecinkiem, odstępem (,)

każdą wersję równoległą (tj. wyrażoną w innym języku lub/i alfabecie) należy poprzedzić odstępem, znakiem równości, odstępem (=). Jeżeli w obrębie jednej strefy dwa lub więcej kolejnych elementów ma swoje wersje równoległe, należy wersje w tym samym języku i/lub alfabecie grupować razem a całą grupę poprzedzić odstępem, znakiem równości, odstępem (=)

wzory:

- (tytuł serii, ISSN serii ; numeracja w obrębie serii)
- (tytuł serii ; numeracja w obrębie serii. Tytuł podserii ; numeracja w obrębie podserii)
- (tytuł serii : dodatek do tytułu serii / pierwsze oznaczenie odpowiedzialności dotyczące serii ; drugie oznaczenie odpowiedzialności dotyczące serii ; numeracja w obrębie serii)
- (tytuł serii : dodatek do tytułu serii / pierwsze oznaczenie odpowiedzialności dotyczące serii, ISSN serii ; numeracja w obrębie serii. oznaczenie podserii, tytuł podserii : dodatek do tytułu podserii)
- (elementy dotyczące pierwszej serii) (elementy dotyczące drugiej serii)
- (tytuł serii = tytuł równoległy serii ; numeracja w obrębie serii)
- (tytuł serii : dodatek do tytułu serii / pierwsze oznaczenie odpowiedzialności dotyczące serii = tytuł równoległy serii : równoległy dodatek do tytułu serii/ pierwsze równoległe oznaczenie odpowiedzialności dotyczące podserii, ISSN serii ; numeracja w obrębie serii)

Strefa uwag

pierwszą uwagę należy zaczynać od nowego wiersza z wcięciem; dopuszcza się pisanie, jej w ciągłości wiersza z poprzedzającą kropką, odstępem, kreską poziomą, odstępem (. –)

każdą następną uwagę należy poprzedzać kropką, odstępem, kreską poziomą, odstępem (. –); dopuszcza się zaczynanie poszczególnych następnych uwag (uznanych za zasługujące na wyróżnienie, np. uwagi dotyczące zawartości książki) od nowego wiersza z wcięciem

właściwą treść uwagi zaleca się oddzielać od wyrażen ją wprowadzających dwukropkiem, odstępem (:)

cytaty przejęte z opisywanej książki zaleca się ujmować w cudzysłów („”)

w przypadkach podawania danych bibliograficznych dokumentów cytowanych należy podawać uwagi w języku polskim (wyjątek stanowią informacje przejmowane z opisywanej książki i dane bibliograficzne dokumentów cytowanych

Strefa ISBN i sposobu uzyskania książki

pierwszą strefę ISBN i sposób uzyskania książki należy zaczynać od nowego wiersza z wcięciem; dopuszcza się pisanie jej w ciągłości wiersza poprzedzając kropką, odstępem, kreską poziomą, odstępem (. –)

każdą następną strefę ISBN i sposób uzyskania książki należy poprzedzać kropką, odstępem, kreską poziomą, odstępem (. –)

sposób uzyskania książki i/lub cenę należy poprzedzać odstępem, dwukropkiem, odstępem (:)

uzupełnienia dotyczące ISBN lub sposobu uzyskania książki i/lub ceny należy ujmować w nawiasy okrągłe (( )) z odstępami przed pierwszym i po drugim nawiasie.

wzory:

- ISBN : cena
- ISBN (uzupełnienia) : cena (uzupełnienia)
- ISBN (uzupełnienia) : cena. – ISBN (uzupełnienia) : cena
- Sposób uzyskania książki
- Cena

Przykład opisu książki na drugim stopniu szczegółowości:

Tytuł właściwy : dodatek do tytułu / pierwsze oznaczenie odpowiedzialności ; każde następne oznaczenie odpowiedzialności. –
Oznaczenie wydania / pierwsze oznaczenie odpowiedzialności dotyczące wydania.

Miejsce wydania : nazwa wydawcy, data wydania. – Określenie formy książki i/lub objętość : oznaczenie ilustracji ; format + oznaczenie dokumentu towarzyszącego.

(Tytuł serii, ISSN serii ; numeracja w obrębie serii. Oznaczenie i/lub tytuł podserii, ISSN podserii ; numeracja w obrębie podserii).

Uwagi.

ISBN